

TOTS A L'UNA PEL BENESTAR DELS INFANTS I ADOLESCENTS

Promoció, Prevenció, Protecció i Participació

Recerca en la qual es basa la jornada

www.researchgate.net/publication/331928744_Les_taulas_i_xarxes_locales_de_infancia_i_adolescencia_a_Catalunya_Resum_de_resultats_d'un_estudi_pilot

Nota de premsa de la jornada i vídeo amb entrevistes

www.il3.ub.edu/blog/el-il3-ub-celebro-la-jornada-todos-a-una-por-el-bienestar-de-los-ninos-y-adolescentes/

Aquí i ara, les xarxes i les taules d'infància i les seves circumstàncies

Sobre el context: marcs i condicions (polítiques, tècniques i organitzatives)

- ▶ L'àmbit local és un context privilegiat per a les taules i xarxes, per proximitat i lideratge i pel conjunt d'actors que treballen al món local en el camp de la infància. Ara bé, per convertir les ciutats i les comarques en un ecosistema on aquest tipus d'iniciatives de treball col·laboratiu puguin emergir, ser sostenibles i tenir llarg recorregut, cal una aposta ferma i una inversió real en tots els nivells.
- ▶ Això vol dir que en les agendes polítiques la infància ha de pujar molts punts, fins a situar-se com una prioritat. Necessitem polítiques públiques d'infància, adolescència i famílies a escala local i de país que dialoguin de forma fluida i permanent, i que tinguin una traducció directa en la vida quotidiana dels infants i les famílies. En aquest sentit, és clau i urgent implementar per fi l'arquitectura de tres nivells de taules interconnectades (nacional, territorials i locals).
- ▶ Hem vist experiències ben diverses, cadascuna amb el seu singular cicle vital, però un element comú a totes és que es van impulsar a partir d'uns actors compromesos amb el benestar de la infància. Però, si volem realment que aquestes xarxes i taules tinguin llarga vida, es consolidin i generin el màxim d'efectes multiplicadors, necessiten reconeixement i cobertura politicoinstitucional. Del voluntarisme d'uns quants, o només amb lideratge tècnic, no viuen les xarxes i taules d'infància.
- ▶ Cal posar la mirada també en les nostres organitzacions. Liderar i formar part de xarxes i taules reclama organitzacions obertes, flexibles, innovadores. La qual cosa és igual a dir que les nostres organitzacions desapreguin lògiques rígides, burocràtiques, etc. Necessitem organitzacions al servei d'aquest tipus d'estructures de treball col·lectiu, no a la inversa o que els hi compliquin la vida. Si el treball col·laboratiu dins les nostres organitzacions no és una pràctica real i quotidiana, ens serà molt difícil vincular i comprometre altres actors en les taules i xarxes que liderem.

Sobre les experiències: concepció i model de les taules i xarxes

- ▶ Més enllà de les estructures, més o menys formalitzades, que sustenten les xarxes o taules, el seu nucli dur comú és el treball en xarxa i de construcció d'aliances. Cal fer un salt del discurs a les pràctiques de treball en xarxa, passar per un canvi més profund de cultura de treball: de canvi de mirades, de formes de pensar i relacionar-nos, de valors, de motivacions, etc.
- ▶ Les xarxes i les taules no són un fi sinó un mitjà al servei d'un projecte col·lectiu fonamentat en el coneixement constant de la realitat, d'una visió i d'uns objectius compartits dels quals sentir-se tots corresponsables. Aconseguir el benestar de la infància és un repte tan complex que només serà possible abordar-lo amb fulls de ruta orientats en clau d'aliances, creativitat i estratègia.
- ▶ Els principals punts forts de les taules i les xarxes són: aportar una major comunicació i coneixement dels diferents professionals i àmbits de treball, i facilitar i fer possibles accions compartides amb una mirada conjunta, garantint la confidencialitat de les dades sempre des de la perspectiva de la infància i de l'interès superior de l'infant.
- ▶ Tenim el repte de demostrar que aquest treball en xarxa, a més de ser possible, té molts beneficis per a tothom. I per poder demostrar-ho hem d'incorporar l'avaluació i la sistematització de la pràctica com a exercicis permanents que ens aportin aprenentatge, coneixement i pistes per millorar constantment. Però també hem de ser capaços de comunicar més i millor allò generat (processos i resultats) a partir de les xarxes i taules.
- ▶ Els diferents agents, serveis i entitats que configuren les taules locals han de contemplar les competències de cada àmbit d'actuació per tal de garantir les especificitats de tots els àmbits i l'eficàcia i l'eficiència d'aquestes.
- ▶ A les xarxes i les taules podem treballar amb diferents models d'intervenció. En les diferents experiències s'evidencia la necessitat i l'aposta d'avançar cap a un model d'acció proactiva, preventiva, comunitària, transversal, participativa i innovadora. Segur que hi afegeix més complexitat, però també més potència.
- ▶ Aglutinar la major diversitat d'agents possible a les taules i xarxes, alhora que incorporar els infants, adolescents i famílies, de manera que passin de considerar-se un objecte d'atenció a reconèixer que han de ser subjectes actius en el seu propi benestar.
- ▶ Generar plans i marcs d'acció en els quals interconnectar la perspectiva de la infància en general amb la de la infància en risc, i estratègies d'acció diverses (promoció, prevenció i protecció) generant el màxim de sinergies.

I, per acabar, una proposta per continuar estirant del fil

Aprofitant el temps de cruïlla, de coneixement i reconeixement, de trobada i conversa, d'intercanvi, de compartir camí i també horitzons que ha estat la jornada ens adonem que:

- ▶ Des dels municipis i les comarques, malgrat totes les dificultats, estem realitzant un treball que cal fer més visible i valorat, alhora que també hem de fer autocrítica i continuar millorant-lo.
- ▶ Avançar en aquesta línia de generar vincles entre les diferents experiències municipals i comarcals segur que, a més de suposar un benefici col·lectiu, també revertirà positivament en cada xarxa i taula implicada.
- ▶ Si ens vinculem i compartim més, en clau de “xarxa de xarxa” o del que podria ser una mena de “lobby proinfància” que anem construint, de ben segur que podrem influir a fer que els marcs i els contextos propicis per a les xarxes i taules canviïn de forma positiva.
- ▶ Les taules locals han de potenciar els objectius estratègics, no tan sols els operatius, i analitzar les necessitats de la infància i l'adolescència del territori, l'actuació de les taules i xarxes, i col·laborar i incidir en les polítiques públiques.
- ▶ Les taules locals han de contemplar un pressupost per tal de disposar de recursos per a la seva dinamització, seguiment i avaluació d'aquestes, posant l'accent en les evidències.
- ▶ Cal fer una mirada holística dels infants i adolescents. Per tant, han de participar-hi tots els serveis i entitats que de manera directa o indirecta operen en l'àmbit de la infància i l'adolescència, i molt especialment en coordinació amb les xarxes de violència de gènere i altres organitzacions per a la infància existents en el territori (com per exemple els consells d'infància).
- ▶ Les taules i xarxes han de conèixer els diferents protocols existents dels àmbits de la infància i compartir-los pel seu coneixement i aplicació, així com elevar a la taula territorial i nacional aquells aspectes que millorin els protocols en benefici dels infants i adolescents.
- ▶ Repensar les càrregues professionals, ja que dificulten la intervenció en la complexitat social, adequant les expectatives dels professionals i de la ciutadania.
- ▶ S'han de superar resistències i fer més sinergies amb una mirada que posi al centre els infants i adolescents, les famílies i la comunitat. Per tant, hem de ser generosos, creatius i amb amplitud de mires. S'HA DE SUMAR I MULTIPLICAR.

AMB UN HORIZZÓ COMÚ, SEGUR QUE ANEM MÉS LLUNY.

Si més no, estaria bé explorar possibilitats en aquest sentit, ser imaginatius i arriscar una mica. COMPARTIR ENS FA MÉS FORTS, ENS FA MÉS CREÏBLES... SEMPRE HI GUANYEM.